UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

63. Scotae Regibus timendae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Visual Library

paucos dies , & quoad poterat ſecreto , intra conclaue aliquod nudum, & obſcurum excitato altari diuina obibant , & adminiſtrabant , tradebántque ethnicis eorum rudimenta , nec fuit vllum vnquam tempus quo foret cautiùs , & gradu magis ſollicito ſempérque ſuſpenſis incedendum , victore Tartaro hinc vrbem Regiam terrente , inde nouis quotidie variarum ſectarum coniuratis , eodem planè quo ferè nunc omnes hæretici genio , ad deiiciendam Monarchiam , & æquandos plebi , Reges , & Proceres. Eam ob rem ab aula exibant ſeueriſſima edicta quæ cœtum omnem de Religione priuatum aut publicum pœnis trucibus damnabant , quibus etiam aliquot Chriſtiani peſſimè habiti ſpreta feruore inconſulto Patrum conſilia , & diligentiam latendi , miſerè luerunt. Pechini multo ſuſpicioſiùs , vel ipſum peregrini nomen , vndecumque terrarum is eſſet , præiudicium cenſebatur proditionis clandeſtinæ ; idque adeò certum vt periclitatus ſit Doctor Paulus , quod P. Sambiaſium ſecum domi teneret , quem & ſi non ideo paſſus ſit aliò migrare , ne vitam illius ſibi propria cariorem obiiceret cuipiam inexorabili Mandarino : at Sambiaſius ne tantum virum , reíque Chriſtianæ decus , & columen , in ruinæ diſcrimen adduceret , clam eo aufugit , mutandíſque ſubinde latebris exploratorum euaſit lynceos oculos à quibus ſemel paſſu vix gemino diſiunctus, Deo tamen volente viſus non eſt. Hinc officium , & locum P. Manueli Diaz Caſtelblanco cedens Nancianum perrexit , quo in itinere iucundum foret , ſed longum ſcribere de Præfectorum & vrbium ad eum æmulo & beneuolo concurſu , gratulationibus & hoſpitalitate , quamuis omnes Idola colerent : eam enim à Deo & natura ſortitus erat Sambiaſius indolem , vt eſſet acceptiſſimus apud omnes, eóſque innocentis , & ingenuæ conſuetudinis amabilitate non adſcititia ſed innata ſibi mirabiliter deuinceret , ſic vt illum etiam ethnici cupidiſſimè audirent , de Chriſti miſteriis , & præceptis fuſiùs verba facientem ; & erant Pechini nobiles excelſo apud Regem loco, qui ſuo periculo tenere illum volebant hoſpitem , eiúſque gratia Chriſtianos habebant gratioſos. Præter quæ hominem dexteritate incomparabili ornarat Deus ad flectendos in diuina , & æterna ſermones quæ ſunt Literatis tractatu familiaria, nec minùs iucunda , quàm valida efficacitate in confutandis illorum erroribus , & aſſertione Chriſtianæ , ſummæque veritatis. Quam niſi eluſiſſet polygamiæ funeſtus ſcopulus Sinis nobilibus inſuperabilis , omnes illarum quà tranſibat Præfectos vrbium , non mente ſolum , quod ipſi iam eſſe fatebantur , habebat Chriſtianos , ſed initiatos etiam ſacro fonte : tinctis, quod vnum tunc licuit aliquot eorum cognatis , & filiis lætus operæ ſuæ fructu appulit Nancianum, illic adiit Petrum illum , & regio ſanguine , Chriſtiana virtute , & fide nobilem, ac velut eius Eccleſiæ patrem , quam repetit breui duorum & ſeptuaginta conuerſione primùm auctam ; poſtmodum vero maiori numero.

63. Scotæ Regibus timendæ.

Vberiorem

Vberiorem fructum legit Alenius ex ſuo Gianceum itinere. Vrbs eſt diei ſpatio, Nanchino vlterior, frequens ciuibus, ſolo ferax, & diues commerciis ob confluentium amnium quibus liberaliter ſagi-natur, & conuehendis exportandíſque mercibus locupletatur emporium. Agebat illic Sanſcius nomine Mandarinus amplis dudum multi æqualium Præfecturis, ſummo iure perfunctus; vix autem cuiquam integritate vitæ quæ poſſit ab idolorum aſſecla optari; vel administrandi iuris æquitate & excellentia ſecundus. Quare illum Prouincia Scenſienſis cui Taoli munere præfuerat Apotheoſi conſecrauit quâ ſolent ornari homines menſuram virtutis eximiæ multis gradibus ſupergreſſi, & de illius geſtis inſignibus libros in lucem publicam miſit duos; quibus inter alia laudatur rarum illud planéque memorandum, quod inſani vnius triſtiori oſtento, inſanos curauit, perſanauítque innumerabiles. Furebat illa (quod indicauimus) rabies vt qui explere aduerſus inimicum cruenta odia non poſſet, vel apud creditorem immiſericorditer ferum delere nomina, ad eius ſe fores ſuſ-

64.
Sinæ ad fores inimic. ſe ſuſpendūt, vt reos illos faciant.

penderet, vt eum faceret deſperationis ſuæ, & lethi reum, immani violentia coacti. Quem primum ergo Sanſceius deprehendit nece hac informi & deteſtabili, ſui parricidam, hunc iuſſit eodem quod ſibi aptauerat laqueo in locum raptari reorum ſupplitiis infamem, & totis tortorum viribus tot plagis nudum lacerari, quot eſſe ſat poſſent ad eum necandum ſi viueret, inde per ſummam vrbis frequentiam eodem fine ad publicam ignominiam probroſè circumtractum proiici extra muros, & aſini ſepultura condi. Nec alia fuit medecina opus ad purgandam hac lue Prouinciam Scenſienſem, nemini tàm caro deinceps ac tàm inſanè libuit furere, vt ignominiam poſthumam, & æternam morte ſibi ſpontanea emeret. Pechinum vir ſapiens cum veniſſet, Prouinciæ ſuæ nomine ad Regem legatus, arctiſſimam iniit cum Paulo Doctore neceſſitudinem, retulítque ex eo Gianceum in patriam, vbi aliquot menſes erat ſubſtiturus, opinionem de Patribus ſublimem, parque deſiderium eorum aliquem ſecum domi habendi, qui primus huic fuit ad ſalutem gradus, quamuis tunc minimè ad illam attenderet, quantumuis à Paulo inſinuaretur, ſed totus erat in Geometricis, & Mathematicis quæ ſæpe cum illo agitarat, deperibátque incredibili ſtudio nouitatis. Quare ſtatim Hanceum Michaëlem Doctorem literis conuenit, vt ſibi de noſtris aliquem impetret, haud quidem F. Sebaſtianum Fernandium, Pauli Doctoris indicio ſibi propoſitum, vt qui præter Deum ſuum, & legem ipſius, nihil admodum noſſet; ſed ex Patribus Europæis in Matheſeos arcanis egregiè verſatum. Hiems erat ſæua; longinquum iter; ſpes & pretium operæ, in ſpeciem nullum, præter oblectamentum hominis curioſi. Sed P.

65.
Mira conuerſio inſignis Literati

Alenium ad iter animauit Literatorum experientia quibus primi ferè ad Chriſtum aditus niſi per Europæ ſcientias, mathematica præſertim, nondum patuerant, & quicquid laborum occurriſſet collocan-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN